

דף תרגול: מבנה וסוגה בטקסט משכנע – שבוע אחד בלי חד־פעמי

מהדורה למורה | עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את מבנה הטקסט המשכנע (פתיחה, טענה נגדית, סיכום)
- להבין מהי טענה נגדית ולמה מביאים אותה
- לתרגל כתיבת פסקה משכנעת בעצמנו

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנת מבנה הטקסט

1. ב – מביאה טענה נגדית ועונה עליה
2. ב – מאמר דעה
3. ג – לשכנע את הקוראים לצמצם שימוש בחד-פעמי
4. ב – טענה שמביעה דעה מנוגדת לכותב
5. ג – כדי לחזק את הטיעון ולהראות שחשבו על כל הצדדים

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – זה נושא הטקסט המרכזי.
2. לא נכון – מאמר דעה טוב מתייחס גם לטענות נגדיות ועונה עליהן.
3. נכון – כך הכותבת מחזקת את הטיעון שלה.
4. לא נכון – לכל סוגה מבנה ומטרה שונים.

חלק ג׳ – השלמת מילים

1. מאמר דעה
2. נגדית
3. חד-פעמי
4. הוכחות

חלק ד׳ – התאמה - חלקי הטקסט המשכנע

- 1 – ב (מציגה את נושא הטקסט ומושכת תשומת לב)
- 2 – ה (מתמודדת עם קושי שהקוראים עשויים לחשוב עליו)
- 3 – א (ממחישה את הרעיון בעזרת מקרה מהחיים)
- 4 – ג (מחזק את המסר ומסיים את הטקסט)
- 5 – ד (מבקשת מהקוראים לנסות את הרעיון בעצמם)

חלק ה׳ – סדר נכון - בניית פסקה משכנעת

1. לבחור דעה או רעיון להציג
2. לכתוב פתיחה שמציגה את הנושא
3. להביא טענות ודוגמאות התומכות בדעה
4. להתייחס לטענה נגדית ולענות עליה
5. לסכם ולבקש מהקוראים לפעול

חלק ו׳ – כתיבה יצירתית

1. התלמיד מציג טענה נגדית סבירה (למשל קושי או עלות) ועונה עליה בצורה הגיונית.
2. יש משפט פתיחה מעניין, הצגת נושא ברורה והבעת דעה.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הבדל ברור בין דעה תומכת לדעה מנוגדת
- הבנה שהטענה הנגדית מחזקת את האמינות
- משפט קצר שמבקש פעולה מהקורא

טיפים להפעלה:

- אפשר לקרוא את הטקסט המלא בכיתה לפני תחילת העבודה על הדף
- כדאי לדגום יחד דוגמה אחת של טענה נגדית ותשובה לפני המשימה הפתוחה
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: מבנה וסוגה בטקסט משכנע – שבוע אחד בלי חד־פעמי

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

נתרגל להבין טקסט שמנסה לשכנע אותנו לא להשתמש בכלים חד-פעמיים, ולראות איך הוא בנוי.

📖 מילון קטן:

מאמר דעה	טקסט שבו הכותב מנסה לשכנע אותנו בדעה שלו
טענה	משפט שמביע דעה או רעיון
טענה נגדית	טענה שמביעה דעה הפוכה מדעת הכותב
שכנוע	לגרום למישהו להסכים לדעה שלנו
חד-פעמי	פריט שמשתמשים בו פעם אחת וזורקים
סוגה	סוג הטקסט, למשל מאמר דעה או סיפור
מבנה טקסט	הסדר שבו בנוי הטקסט - פתיחה, גוף, סיום
קריאה לפעולה	משפט שמבקש מהקוראים לעשות משהו

1 חלק א׳ – הבנת מבנה הטקסט

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עושה הכותבת בפסקה 'יש מי שיגידו'?

א) מסכמת את כל הטקסט ב) מביאה טענה נגדית ועונה עליה ג) מביאה רשימת מצרכים

ד) מספרת סיפור מצחיק

2. איזה סוג טקסט זה?

א) סיפור בדיוני ב) מאמר דעה ג) שיר ד) מכתב רשמי

3. למה הכותבת כתבה את הטקסט?

א) לשעשע את הקוראים ב) לתאר אירוע היסטורי ג) לשכנע את הקוראים לצמצם שימוש בחד-פעמי

ד) ללמד כללי דקדוק

4. מה זה טענה נגדית?

א) טענה שתומכת ברעיון הכותב ב) טענה שמביעה דעה מנוגדת לכותב ג) סיפור אישי של הכותב

ד) רשימת מקורות

5. למה טוב להביא טענה נגדית?

א) כדי לבלבל את הקורא ב) כדי להאריך את הטקסט בלי סיבה

ג) כדי לחזק את הטיעון ולהראות שחשבו על כל הצדדים ד) כדי לסיים את הטקסט

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הטקסט עוסק בהצעה לנסות שבוע בלי שימוש בפריטים חד-פעמיים.	☐	☐
2	מאמר דעה תמיד מביא רק טענות התומכות בדעת הכותב, בלי טענות נגדיות.	☐	☐
3	הפסקה 'יש מי שיגידו' נועדה להתמודד עם קושי שהקוראים עשויים לחשוב עליו.	☐	☐
4	סיפור בדיוני ומאמר דעה הם בדיוק אותה סוגה.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. טקסט שמטרתו לשכנע את הקוראים בדעה מסוימת נקרא _____ .

2. טענה המביעה דעה הפוכה מדעת הכותב נקראת טענה _____ .

3. פריט שמשתמשים בו פעם אחת וזורקים אותו נקרא פריט _____ .

4. כדי לשכנע קוראים כדאי להביא דוגמאות ו _____ לטענות.

4 חלק ד' – התאמה - חלקי הטקסט המשכנע

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פתיחה	___	**א.** ממחישה את הרעיון בעזרת מקרה מהחיים
2. טענה נגדית ותשובה	___	**ב.** מציגה את נושא הטקסט ומושכת תשומת לב
3. דוגמה אישית	___	**ג.** מחזק את המסר ומסיים את הטקסט
4. סיכום	___	**ד.** מבקשת מהקוראים לנסות את הרעיון בעצמם
5. קריאה לפעולה	___	**ה.** מתמודדת עם קושי שהקוראים עשויים לחשוב עליו

5 חלק ה' – סדר נכון - בניית פסקה משכנעת

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	להביא טענות ודוגמאות התומכות בדעה
☐	להתייחס לטענה נגדית ולענות עליה
☐	לסכם ולבקש מהקוראים לפעול
☐	לבחור דעה או רעיון להציג
☐	לכתוב פתיחה שמציגה את הנושא

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו טענה נגדית אפשרית לרעיון של שבוע בלי חד-פעמי, ואחר כך כתבו תשובה משלכם לטענה.

2. כתבו פסקת פתיחה קצרה לטקסט משכנע בנושא שבחרתם, כולל משפט שמושך תשומת לב.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין טענה לבין טענה נגדית?

למה הכותבת הביאה טענה נגדית בטקסט על חד-פעמי?

כתבו משפט אחד שיכול לשמש כקריאה לפעולה בסוף טקסט משכנע.

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀